

OHJE EUROOPAN UNIONIN KANSALAISILLE JA HEIDÄN PERHEENJÄSENILLEEN

Yleiset säännökset

Puolan tasavallassa Euroopan unionin kansalaisen oleskelua koskeva asia on hoidettava välittömästi, kun taas sellaisen perheenjäsenen, joka ei ole minkään jäsenvaltion kansalainen, asia on hoidettava viimeistään kuuden kuukauden kuluttua hakemuksen jättämisestä.

Hakemukset on jätettävä puolan kielellä virallisilla lomakkeilla.

Hakemukseen oheistetut vieraskieliset asiakirjat on

jätettävä niiden virallisen kääntäjän tekemine puolankielisine käännöksineen.

Kaikki kirjelmät (ilmoitukset, haasteet, päätökset yms.) on toimitettava

postitse kuittia vastaan tai asianomaisen viranomaisen kautta, joka on hoitamassa asiaa.

Kirjelmät toimitetaan asianomaiselle tai, jos hän on nimittänyt valtuutetun, valtuutetulle.

Jollei kirjelmää ole mahdollista toimittaa asianomaiselle tai täysi-ikäiselle talonväelle, se jätetään postitoimipaikkaan seitsemäksi päiväksi ja ilmoitus asiasta laitetaan postilokeroon tai, jos se ei ole mahdollista, vastaanottajan oveen. Kirjelmä katsotaan toimitetuksi tämän määräajan viimeiseen päivään mennessä.

Asianomaisen henkilön on kuitattava kirjeen vastaanotto allekirjoituksellaan ja antamalla toimituksen päivämäärä. Jos asianomainen kieltäytyy toimituksen kuittamisesta, toimittaja itse antaa toimituksen päivämäärän ja osoittaa henkilön, joka on vastaanottanut kirjeen, sekä antaa allekirjoituksen puutteen syyn.

Jos asianomainen kieltäytyy postitse tai jollakin muulla tavalla toimitetun kirjeen vastaanottamisesta, kirje palautetaan lähettäjälle merkintöineen vastaanotosta kieltäytymisestä ja kieltäytymisen päivämäärästä. Siinä tapauksessa todetaan, että kirje toimitettiin sen vastaanotosta kieltäytymisen päivänä.

Jokaisesta asuinpaikan vaihtamisesta on ilmoitettava viranomaiselle, jossa asia on käynnissä. Asian ollessa vireillä kirjeet toimitetaan aina toimituspaikkaan, joka on viimeksi annettu asianomaiselle viranomaiselle.

Jos osoite on muuttunut eikä asianomaiselle viranomaiselle ole ilmoitettu asiasta, kirje lähetetään viimeksi annettuun toimituspaikkaan. Hallintokäyntilakikokoelman mukaan

sillä tavalla toimitettu kirje on menestyksellisesti toimitettu myös siinä tapauksessa, kun

asianomainen henkilö ei asu annetussa osoitteessa ja siitä syystä ei ottanut huomioon kirjeen sanomaa.

Asuinpaikan vaihtamisen ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnistä saatetaan asianomaiselle määrätä vakavia seuraamuksia, esim.

- hakemuksen jättäminen tutkimatta,

- asianomaisen viranomaisen päätös voi olla lopullinen, jos osoitteenmuutosilmoituksen puutteen takia asianomainen ylittää takarajan muutoksenhakemukselle

alemman asteen viranomaisen päätökseen tai valituksen tekemiselle ylemmän asteen päätöksestä Varsovan läänihallinto-oikeuteen.

Alemman ja ylemmän asteen viranomainen voi ennen päätöksentekoa kutsua asianomaisen henkilön saapumaan henkilökohtaisesti antaakseen selvityksiä seikoista, jotka ovat välttämättömät päätöksentekoon.

Kaikki laissa Puolan alueelle unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä maahantulosta, oleskelusta ja maastapoistumisesta säädettyjä asioita koskevat hylkäyspäätökset toimitetaan kirjallisesti perusteluineen.

Erityisesti on otettava huomioon jokaiseen päätökseen oheistetut ohjeet valituskeinoista annetut määräajat mukaan lukien. Vain ennen näiden määräaikojen päättymistä voi asianomainen hakea muutosta alemman asteen viranomaisen päätökseen tai tehdä valituksen ylemmän asteen viranomaisen päätöksestä Varsovan läänihallinto-oikeuteen.

Unionin kansalaisen ja hänen perheenjäsenensä, joka oleskelee hotellin, työ-, opiskelu-, sairaanhoito- tai lomapaikan ulkopuolella on ilmoitettava väliaikaiselle oleskelulle viimeistään ennen neljännen vuorokuukauden päättymistä Puolan rajan ylittämistä lukien.

Maahantulo ja oleskelu Puolan alueella enintään 3 kuukautta

Unionin kansalainen voi tulla maahan ja oleskella Puolan alueella enintään kolmen kuukauden ajan voimassa olevan matkustusasiakirjan tai jonkin muun voimassa olevan henkilöllisyyden ja kansalaisuuden todistavan asiakirjan perusteella.

Perheenjäsen, joka ei ole minkään jäsenvaltion kansalainen, voi saapua Puolan alueelle voimassa olevan matkustusasiakirjan ja viisumin perusteella, jos sitä vaaditaan. Enintään kolme kuukautta kestävä oleskelun aikana Puolan alueella perheenjäsenellä, joka ei ole minkään jäsenvaltion kansalainen, on oltava voimassaoleva matkustusasiakirja.

Perheenjäsen, joka ei ole minkään jäsenvaltion kansalainen, joka tulee oleskelemaan tai seuraa unionin kansalaista myöhemmin, jättää maahantuloviisumihakemuksen konsulille tai rajavartioston komentajalle.

Päätös maahantulon epäämisestä Puolan alueelle voi olla rajavartioston komentajan tekemä, jos asianomaisen henkilön tiedot ovat sellaisten ulkomaalaisten luettelossa, joiden oleskelu Puolan alueella ei ole toivottua, tai jos asianomaisella ei ole voimassaolevaa henkilöllisyyden ja kansalaisuuden todistavaa asiakirjaa.

Jos asianomaisella henkilöllä ei ole vaadittavia asiakirjoja, hänellä on oikeus osoittaa muilla kiistattomilla keinoilla, että hänellä on oikeus vapaaseen liikkuvuuteen. Ennen maahanpääsyn epäämistä sen takia, ettei vaadittavia asiakirjoja ole, rajavartioston komentajan on annettava asianomaiselle mahdollisuus enintään 72 tunnin ajan hankkia tarpeelliset asiakirjat tai osoittaa muilla kiistattomilla keinoilla, että hänellä on oikeus vapaaseen liikkuvuuteen.

Maahanpääsyn hylkäyspäätökseen on oikeus hakea muutosta rajavartioston pääkomentajalta.

Unionin kansalaisella on oikeus poistua Puolan alueelta, jos hänellä on voimassa oleva matkustusasiakirja tai jokin muu henkilöllisyyden ja kansalaisuuden todistava asiakirja.

Perheenjäsenellä, joka ei ole minkään jäsenvaltion kansalainen, on oikeus poistua maasta, jos hänellä on voimassa oleva matkustusasiakirja.

Oleskelulupa yli 3 kuukautta

Unionin kansalaisella on oikeus oleskella Puolan Tasavallan alueella yli kolme kuukautta, jos:

- 1) hän on työntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja Puolan Tasavallan alueella (siinä tapauksessa oikeus koskee myös perheenjäsentä, joka oleskelee Puolan Tasavallan alueella Unionin kansalaisen kanssa);
- 2) hänellä on kattava sairausvakuutusurva tai hän on oikeutettu terveydenhuollon palveluihin koordinaatiosta määräysten perusteella 27 elokuuta 2004 päivätyn Asetuksen Valtionvaroilla Rahoitettavista Terveydenhuollon Palveluista (Dz. U. No 210, k. 2135, muutoksineen), 5. art., 23 kohdan mukaan ja hänellä on riittävät varat itsensä ja perheenjäsenten ylläpitoon Puolan Tasavallan alueella, ilman sosiaaliapua (siinä tapauksessa oleskelulupa koskee myös perheenjäsentä, joka oleskelee Puolan Tasavallan alueella Unionin kansalaisen kanssa);
- 3) hän opiskelee tai ammatillisen koulutuksen takia oleskelee Puolan Tasavallan alueella ja hänellä on kattava sairausvakuutusurva koordinaatiosta määräysten perusteella 27 elokuuta 2004 päivätyn Asetuksen Valtionvaroilla Rahoitettavista Terveydenhuollon Palveluista (Dz. U. No 210, k. 2135, muutoksineen), 5. art., 23 kohdan mukaan ja hänellä on riittävät varat itsensä ja perheenjäsenten ylläpitoon Puolan Tasavallan alueella, ilman sosiaaliapua (siinä tapauksessa oleskelulupa koskee myös aviopuolisoa ja lasta joka on Unionin kansalaisen elätettävänä tai hänen aviopuolisoaan jotka oleskelevat hänen kanssaan Puolan Tasavallan alueella);
- 4) hän on Puolan kansalaisen aviopuoliso;
tai jos hänellä on luvattu työ lupa Puolan Tasavallan alueella, Unionin kansalaisten tapauksessa, joita koskevat kansainvälisten sopimusten mukaisia työmarkkinoita koskevia rajoituksia.

Jäsenvaltion kansalainen ja Unionin kansalaisen perheenjäsen, joka ei enää täytä edellä mainittuja ehtoja säilyttää oleskeluoikeuden 14 heinäkuuta 2006 päivätyssä Asetuksessa Euroopan Unionin Jäsenvaltioiden Kansalaisten ja Unionin Jäsenvaltioiden Kansalaisten Perheenjäsenten Puolan Tasavallan Alueella Oleskelusta, Maahantulosta ja Maasta Poistumisesta (Dz. U. No 144, k. 1043.) määritetyissä työ- ja perheelämään liittyvissä tapauksissa.

Jos oleskelu Puolan Tasavallan alueella kestää yli kolme kuukautta, Unionin kansalaisella on velvollisuus rekisteröidä oleskelunsa, ja perheenjäsenellä, joka ei ole Unionin kansalainen on velvollisuus hankkia Unionin kansalaisen perheenjäsenen oleskelukortti.

Hakemus rekisteröimisestä tai Unionin kansalaisen perheenjäsenen oleskelukortista on jätettävä Unionin kansalaisen oleskelupaikkakuntansa lääninpäämiehellä henkilökohtaisesti,

viimeistään seuraavana päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kolme kuukautta hänen Puolan Tasavallan alueelle tulostaan.

Hakemukseen on liitettävä asiakirjat tai kirjalliset ilmoitukset joissa vahvistetaan, että hakija täyttää oleskeluehdot ja jos haetaan Unionin kansalaisen perheenjäsenen oleskelukorttia, myös valokuvat.

Jättäessä hakemuksen oleskelun rekisteröimisestä tai Unionin kansalaisen perheenjäsenen oleskelukortista, on esitettävä voimassa oleva passi. Unionin kansalainen saa esittää muun asiakirjan, joka todistaa hänen henkilöllisyytensä ja kansalaisuutensa.

Perheenjäsenelle joka ei ole Unionin kansalainen, lääninpäämies antaa välittömästi todistuksen hakemuksen jättämisestä.

Unionin kansalaiselle, jonka oleskelu on rekisteröity, lääninpäämies antaa todistuksen oleskelun rekisteröimisestä.

Todistusta hakiessa Teidän on esitettävä voimassa oleva passi tai muu henkilöllisyyttä todistava asiakirja sekä kuitti 1 PLN maksun suorittamisesta.

Unionin kansalaisen perheenjäsenen oleskelukortin antaa lääninpäämies. Korttia hakiessa Teidän on esitettävä voimassa oleva passi sekä kuitti 30 PLN maksun suorittamisesta.

Unionin kansalaisen tai Unionin kansalaisen perheenjäsenen tulee hakea oleskelupaikkakuntansa lääninpäämieheltä todistuksen Unionin kansalaisen oleskelun rekisteröimisestä tai Unionin kansalaisen perheenjäsenen oleskelukortin vaihtamisesta jos siinä olevat tiedot ovat muuttuneet tai jos asiakirja on hävitetty.

Jättäessä hakemuksen todistuksen rekisteröimisestä vaihdosta tai uuden antamisesta on esitettävä voimassa oleva passi tai muu henkilöllisyyttä ja kansalaisuutta todistava asiakirja.

Jättäessä hakemuksen Unionin kansalaisen perheenjäsenen oleskelukortin vaihtamisesta tai uuden antamisesta on esitettävä voimassa oleva passi ja liitettävä hakemukseen aikaisemman Unionin kansalaisen perheenjäsenen oleskelukortin ja valokuvan.

Unionin kansalaisen perheenjäsenen oleskelukortin mitätöimisen tai Unionin kansalaisen perheenjäsenen kuoleman tapauksessa, mainitut asiakirjat on palautettava viranomaiselle joka on antanut ne.

Pysyvä oleskeluoikeus

Oleskeltuaan Puolan Tasavallan alueella 5 vuoden ajan yhtäjaksoisesti jäsenvaltion kansalainen saa oikeuden pysyvään oleskeluun.

Perheenjäsen, joka ei ole minkään jäsenvaltion kansalainen saa oikeuden pysyvään oleskeluun oleskeltuaan Puolan Tasavallan alueella yhtäjaksoisesti 5 vuoden ajan jäsenvaltion kansalaisen kanssa.

Yhtäjaksoisuuteen eivät vaikuta tilapäiset poissaolot, jotka eivät ylitä yhteensä kuutta kuukautta vuodessa. Oleskelun yhtäjaksoisuuteen eivät vaikuta myöskään pitemmät poissaolot asevelvollisuuden suorittamista varten eikä yksi enintään 12 peräkkäisen kuukauden poissaolo tärkeästä syystä, kuten raskauden ja synnytyksen, sairauden, opiskelun tai ammatillisen koulutuksen tai työtehtäviä varten toisen jäsenvaltion tai kolmannen maan alueelle tapahtuvan siirron vuoksi.

Jäsenvaltion kansalaisen tai perheenjäsenen joka ei ole minkään jäsenvaltion kansalainen oleskelun yhtäjaksoisuus keskeytyy, jos asianomaista koskeva karkotuspäätös pannaan asianmukaisesti täytäntöön.

Asetus Unionin Kansalaisten ja Unionin Kansalaisten Perheenjäsenien Puolan Tasavallan Alueella Oleskelusta, Maahantulosta ja Maasta Poistumisesta, tarkasti määrittelee miten voi saada oikeuden pysyvään oleskeluun ennen kuin on kulunut viisi vuotta yhtäjaksoista oleskelua, erikoistilanteissa jotka liittyvät työ- tai perheelämään.

Unionin kansalaiselle, joka on saanut oikeuden pysyvään oleskeluun, annetaan hakemuksesta asiakirja, joka todista hänen oikeutensa pysyvään oleskeluun. Hakemus on jätettävä henkilökohtaisesti Unionin kansalaisen oleskelupaikkakunnan lääninpäämiehen virastoon. Unionin kansalaisen perheenjäsenelle, joka ei ole minkään jäsenvaltion kansalainen, hakemuksesta annetaan Unionin kansalaisen perheenjäsenen pysyvä oleskelu kortti. Hakemus on jätettävä henkilökohtaisesti jäsenvaltion kansalaisen oleskelupaikkakunnan lääninpäämiehen virastossa, ennen Unionin kansalaisen perheenjäsenen oleskelukortin voimassaolon päättymistä.

Hakemukseen pysyvään oleskeluun oikeuteen todistavasta asiakirjasta tai Unionin kansalaisen perheenjäsenen pysyvää oleskelukortista liitettään valokuvat ja on esitettävä voimassa oleva passi. Unionin kansalainen saa esittää muu asiakirja, joka todistaa hänen henkilöisyytensä ja kansalaisuutensa.

Noutaessa pysyvään oleskeluun oikeuden todistavaa asiakirjaa tai Unionin kansalaisen perheenjäsenen pysyvää oleskelukorttia Te olette velvoitettu esittämään voimassa olevan passin tai muun henkilöisyytenne ja kansalaisuutenne todistavan asiakirjan sekä kuitti 30 PLN maksun suorittamisesta.

Unionin kansalainen tai Unionin kansalaisen perheenjäsen on velvoitettu hakemaan oleskelupaikkakuntansa lääninpäämieheltä pysyvään oleskeluun oikeuden todistavan asiakirjan tai Unionin kansalaisen perheenjäsenen pysyvän oleskelukortin vaihtoa jos niissä olevat tiedot ovat muuttuneet, asiakirja on hävitetty tai muissa olosuhteissa, kun on vaikea todistaa asiakirjan omistajan henkilöisyyden tai asiakirjan voimassaoloajan.

Pysyvään oleskeluun oikeuden todistavan asiakirjan vaihdosta hakemukseen on liitettävä pysyvään oleskeluun oikeuden todistava asiakirja ja valokuvat ja jos asiakirja on menetetty, on esitettävä voimassa oleva passi tai muu henkilöisyyttä ja kansalaisuutta todistava asiakirja.

Hakemuksen Unionin kansalaisen perheenjäsenen pysyvän oleskelukortista jättämisessä on liitettävä pysyvä oleskelukortti ja valokuvat, ja jos asiakirja on menetetty, on esitettävä voimassa oleva passi.

Jos pysyvään oleskeluun oikeuden todistava asiakirja tai Unionin kansalaisen perheenjäsenen pysyvä oleskelukortti mitätöidään tai sen omistaja kuolee, mainitut asiakirjat on palautettava virastolle, joka on antanut ne.

Henkilöä joka:

- 1) ei täytä velvollisuuttaan rekisteröidä Puolan Tasavallan alueella,
 - 2) laiminlyö velvollisuutensa omistaa tai vaihtaa Unionin kansalaisen perheenjäsenen oleskelukorttia tai pysyvää Unionin kansalaisen perheenjäsenen oleskelukorttia,
 - 3) ei täytä velvollisuuttaan palauttaa Unionin kansalaisen perheenjäsenen oleskelukorttia, pysyvään oleskeluun oikeuden todistavaa asiakirjaa tai pysyvää Unionin kansalaisen perheenjäsenen oleskelukorttia,
- sakotetaan.